

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců
Lubomíra Majerčíka a Mariana Kokeše ve věci

žalobce: **L. D.**
zastoupený advokátem JUDr. Radkem Ondrušem
sídlem Bubeníčкова 502/42, 615 00 Brno

proti
žalovanému: **Energetický regulační úřad**
sídlem Masarykovo náměstí 91/5, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí Rady Energetického regulačního úřadu ze dne 11. 1. 2022, č. j.
00956-31/2019-ERU,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Předmětem sporu je zejména otázka, zda dodavatel elektrické energie podniká v energetickém odvětví, když poskytuje a rozúčtuje jiné osobě elektřinu odebranou jím provozovaným odběrným elektrickým zařízením a současně si účtuje náklady spojené

s provozem tohoto zařízení. Protože část těchto nákladů považoval žalovaný za neoprávněné, shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle energetického zákona. Krajský soud ve věci rozhoduje podruhé, neboť jeho vyhovující rozsudek zrušil Nejvyšší správní soud.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správního orgánu

2. V roce 2018 uzavřel žalobce s obchodní společností Beskydská energetika s. r. o. (IČO: 286 36 635, dále „obchodní společnost“) Smlouvu o poskytování služeb, obchodně technických podmínkách dodávky elektrické energie v úrovni NN, přefakturaci nákladů spojených s nákupem elektrické energie v úrovni VN a NN a vyúčtování oprávněných nákladů dodavatele spojených s provozem, údržbou a ostatními náklady spojenými se zařízením na dodávku. Následně žalobce uzavřel s obchodní společností nájemní smlouvu, jejímž předmětem byl nájem části trafostanice. Elektřinu dodanou od provozovatele distribuční soustavy dodávala obchodní společnost na základě těchto smluv žalobci, který ji dále dodával konečným odběratelům v rámci jednoho areálu. S nimi měl uzavřenou samostatnou smlouvu o přeúčtování dodané elektrické energie a samostatnou smlouvu o vyúčtování oprávněných nákladů dodavatele spojených s údržbou a provozem zařízení na distribuci elektrické energie. Žalobcovy faktury pak obsahovaly v samostatné položce přeúčtování výše ceny odebrané elektrické energie (dle faktury obchodníka s elektřinou) a v samostatné položce žalobcem uplatněné oprávněné náklady.
3. Energetický regulační úřad rozhodnutím ze dne 30. 11. 2020, č. j. 00956-23/2019-ERU, sp. zn. OSR-00956/2019-ERU (dále „prvostupňové rozhodnutí“), rozhodl mj. tak, že se žalobce i obchodní společnost uznávají vinnými ze spáchání trvalého přestupku dle § 91a odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon). Žalovaný uložil žalobci pokutu ve výši 531 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč. Žalovaný postavil své rozhodnutí na závěru, že žalobce účtoval koncovým odběratelům taktéž náklady nesouvisející s údržbou a provozem odběrného zařízení. Účtované „oprávněné náklady“ proto představovaly jeho zisk. Protože žalobce nedisponoval licenci, jejímž předmětem by bylo podnikání v energetických odvětvích, dopustil se daného přestupku.
4. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce spolu s obchodní společností rozklad. O něm rozhodla Rada Energetického regulačního úřadu (dále „Rada“) napadeným rozhodnutím v relevantním rozsahu tak, že
 - výrokem I. změnila prvostupňové rozhodnutí ve výroku I. na znění:

„Obviněný z přestupku, podnikající fyzická osoba L. D., se sídlem Ž. 2314/20, H. (účastník řízení č. 1), se uznává vinným ze spáchání trvalého přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v období od 1. června 2018 do 31. srpna 2018 v rozporu s ust. § 3 odst. 3 energetického zákona podnikal v energetických odvětvích bez licence na obchod s elektřinou a/nebo bez licence na distribuci elektřiny, když po konečných odběratelích uvedených v Příloze č. 1 tohoto rozhodnutí v odběrném místě na adrese Velkomoravská 3929, 695 01 Hodonín, MS 3101039846, EAN 859182400200006364 (dále jen „odběrné místo“), požadoval úhradu částky 1 845 724,54 Kč bez DPH za dodanou elektřinu, přestože odebranou elektřinu nakoupil za částku v celkové výši 1 260 951,37 Kč bez DPH a prokazatelně vynaložil na náklady spojené s provozem a údržbou odběrného

zařízení částku 260 201,98 Kč bez DPH, v důsledku čehož účastník řízení č. 1 dosáhnul zisku ve výši 324 571,19 Kč bez DPH.“

- výrokem II. změnila prvostupňové rozhodnutí ve výroku II. na znění:

„Podle ust. § 91a odst. 7 energetického se účastníkovi řízení č. 1 za spáchání trvalého přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona ukládá pokuta ve výši 300 000 Kč ...“

- výrokem III. zamítla rozklad žalobce proti výrokům IV. až VI. prvostupňového rozhodnutí jako nepřipustný.
- výrokem IV. zamítla rozklad žalobce a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

Žalovaný popsal činnost žalobce fakticky jako provozování distribuční soustavy ve smyslu § 2 odst. 2 písm. a) energetického zákona. S tím mu vznikaly náklady, které však nemohl v plné míře uplatňovat po konečných odběratelích. K této činnosti potřeboval licenci, nemohl postupovat pouze v rámci výkonu oprávnění zákazníka dle § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona. Při ukládání správního trestu posuzovalo prvostupňové rozhodnutí význam a rozsah následku, délku doby, po kterou trvalo protiprávní jednání, opakovanost porušování zákona, osobu pachatele přestupku, jeho majetkové poměry. Rada nakonec přistoupila k moderaci pokuty, neboť shledala jeden náklad oprávněným a také nebylo nutné ukládat pokutu toliko podle majetkového prospěchu.

III. Argumentace žalobce

5. Žalobce výslovně napadl výroky I., II. a IV. rozhodnutí Rady. Rada podle něj neposoudila správně jím doložené oprávněné náklady. Ve svém důsledku je napadené rozhodnutí založeno na zjevně nesprávném skutkovém posouzení včetně posouzení důkazů. Současně je v rozporu s právními předpisy a opírá se o nesprávné právní hodnocení. Pokuta je nedůvodná, protože nemohlo z jeho strany dojít k naplnění skutkové podstaty uvedeného přestupku. Konkrétně žalobce zpochybňuje oprávnění žalovaného provádět kontrolu výše a složení oprávněných nákladů sjednaných smluvně. Pohyboval se tak mimo svou kompetenci danou právní úpravou, rozhodovací praxí či uznanou doktrínou. Dále žalobce nesouhlasí s posouzením dvou otázek – zda vystupoval jako zákazník nebo podnikatel (distributor) a zda účtování oprávněných nákladů a přírůžky představovalo dosažení zisku. Závěry napadeného rozhodnutí nejsou adekvátně odůvodněné, čímž ho žalovaný zatížil nepřezkoumatelností.
6. Co se týče otázky postavení žalobce jako zákazníka či podnikatele, podle energetického zákona nemůže být považován za obojí. Napadené rozhodnutí se dle žalobce věnuje naplnění definičních znaků podnikání pouze okrajově. Žalobce je nanejvýš účastníkem trhu s elektřinou v postavení analogického postavení zákazníka a jako takový má dle § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona právo poskytovat a rozúčtovat jiné osobě elektřinu odebranou prostřednictvím vlastního elektrického zařízení. Nemůže tedy na něj dopadat § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona, týkající se podnikání bez licence. Žalovaný opomněl hodnocení definičních znaků podnikání podle § 420 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Nesplňuje podmínku soustavné výdělečné činnosti ani „za účelem dosažení zisku“. Jeho zisk je generován výlučně z nájemného a jeho větší část vynakládá žalobce zpět na opravy a údržbu. Činnost žalobce nelze ani podřadit pod žádnou činnost uvedenou v § 3 odst. 1 energetického zákona.

7. Podle Společného stanoviska Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. října 2005 (dále „Stanovisko“) a podle aktuálně účinné právní úpravy vykládající § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona je zákazník oprávněn uplatňovat u osob, kterým poskytuje elektřinu z vlastního odběrného zařízení, náklady na provoz a údržbu tohoto zařízení. I Státní energetická inspekce (dále „SEI“), jak vyplývá z Protokolu č. 072100311 o výsledku kontroly obchodní společnosti ze dne 15. 4. 2011, dospěla k závěru, že jí nepřísluší přezkoumávat výši oprávněných nákladů. Napadené rozhodnutí je tedy současně v rozporu s rozhodovací praxí žalovaného a SEI a tím založeným legitimním očekáváním.
8. Napadené rozhodnutí považuje účtované náklady za provoz a údržbu za nepřípustné navýšení ceny, leč právní věda a zmíněné Stanovisko takovýto postup umožňují, aniž by byl zákazník povinen dokládat, z čeho se daná částka skládá. Žalovaný posoudil jednotlivé náklady nedostatečně a zjevně formalisticky (např. náklady na opravu střechy včetně střechy trafostanice, mzdové náklady, revize a provoz chladicího zařízení, oprávněné náklady obchodní společnosti), nevypořádal se v tomto ohledu s námitkami uplatněnými v rozkladu.
9. Dále žalobce podotýká, že vedle formální stránky chybí u přestupku i materiální stránka. Není dána společenská škodlivost jeho jednání. Žalobce nedosáhl zisku a i kdyby případně určitého „zisku“ dosáhl, děje se tak na svobodném smluvním základě a s omezeným počtem odběratelů ohledně odběrného zařízení ve vlastnictví žalobce, který umožňuje odebírat elektrickou energii odběratelům dobrovolně. Žalobce nemůže být šikanózním způsobem nucen, aby s provozováním vlastního zařízení ve prospěch nájemce a dalších odběratelů v areálu přestal a odebíral elektrickou energii pouze sám pro vlastní potřebu, a znemožnil tak ostatním podnikání v daném místě. Tento postup odporuje dobrým mravům, je motivován zjištěnými důvody a přičí se ustálené judikatuře Ústavního soudu, která zapovídá orgánům veřejné moci přepjatý právní formalismus.
10. Závěrem žalobce upozorňuje na zjevně zcela nepřiměřenou výši pokuty. Kategoricky odmítá odpovědnost za přestupek, pokud by ale byla dána, žádá o upuštění od potrestání, maximálně uložení napomenutí. Stávající snížení pokuty považuje za nedostatečné.

IV. Argumentace žalovaného a další podání stran

11. **Žalovaný** navrhuje žalobu zamítnout jako nedůvodnou. Postup žalobce a obchodní společnosti vykazuje rysy účelovosti. Energetický zákon připouští, že zákazník odebranou elektřinu dále poskytuje a rozúčtuje. Problematické je však vymezení těchto nákladů ve smlouvách, protože nesouvisí pouze s provozem a údržbou odběrného elektrického zařízení. Také jsou nepřezkoumatelným způsobem stanoveny cenovým výměrem a liší se podle výše měsíční spotřeby. Protože žalobce uplatňoval náklady, které v souvislosti s dodávkami elektřiny konečným odběratelům uplatňovat nemohl, došlo k naplnění definice podnikatelské činnosti. Nebyl navíc schopný doložit většinu nákladů účtovaných konečným odběratelům. S licencí jsou spojena práva a povinnosti upravené právními předpisy, jedná se o oblast regulovanou státem, nelze v ní postupovat zcela libovolně, zvláště pokud jednání naplňuje znaky distribuce elektřiny či obchodu s elektřinou.
12. V navazující reakci **žalobce** upozornil, že domnělá účelovost propojení s obchodní společností je pouhou spekulací. Podnikatelsky je pro oba subjekty výhodnější, že obchodní společnost má jako velkoodběratel výhodnější ceny. Co se týče účtovaných nákladů, žalobce si stojí za tím, že všechny jsou oprávněné, souvisí s provozem a údržbou odběrného zařízení.

Žalovaný z jeho pohledu zpochybňuje smluvní volnost mezi žalobcem a koncovými odběrateli. Výši a specifikaci nákladů neurčuje energetický zákon ani nejsou stanoveny ve zmiňovaném společném stanovisku správních orgánů, žalobce tedy žádné předpisy neporušuje. Ve skutečnosti žalobce žalovanému doložil, že náklady převyšují částku účtovanou konečným odběratelům na provoz, žádný zisk tedy negeneruje. Vedle toho žalobce a jeho zaměstnanci na tuto činnost vynakládají čas a tento fakticky ušlý zisk je pro žalovaného zcela neviditelný. Při počtu odběratelů, nákladech na elektrické zařízení a zajištění jeho chodu by ekonomicky ani podnikatelská činnost nedávala smysl. Závěrem žalobce pro případ shledání odpovědnosti požádal o zmírnění uloženého trestu.

V. Ústní jednání konané dne 28. 5. 2024

13. Ve věci proběhlo dne 28. 5. 2024 na žádost žalobce ústní jednání podle § 49 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“). Žalovaný setrval na svém stanovisku. Žalobce taktéž setrval na svém stanovisku. K tomu vysvětlil, že cena za oprávněné náklady je stanovena cenovým výměrem, zahrnujícím předpokládané a současné náklady na údržbu, opravy, provoz a investice rozvodného zařízení. První cenový výměr vycházel z předchozí žalobcovy znalosti situace v místě areálu. Nájemci chtěli vědět, s čím mohou počítat. Jejich ochota ke zvyšování cenového výměru v dalších letech byla však nízká. Soupis položek ovlivňujících cenu je demonstrativní. Podle uvedených položek spadá oprava střechy pod „Podíl na nákladech údržby kabelových tras“. Přestože se jednalo o nezbytnou opravu související s provozem zařízení, žalovaný neuznal jako oprávněnou ani třetinu skutečné ceny.

VI. Rozhodnutí správních soudů

14. Krajský soud ve svém prvním rozsudku ve věci uzavřel, že žalobce mohl zahrnout do oprávněných nákladů účtovaných konečným odběratelům i opravu střechy kryjící rozvaděče a trafostanici. Tyto náklady jsou totiž spojeny s provozem a údržbou vnitřního zařízení, čímž je naplněna podmínka Stanoviska. Pokud je žalovaným takovýto náklad zpochybněn ze 100 %, odporuje to zásadě předvídatelnosti správního trestání. Proto soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 5. 2024, č. j. 29 A 18/2022-100, dále „rozsudek KS 2024“).
15. Nejvyšší správní soud nicméně rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení (rozsudek ze dne 5. 12. 2024, č. j. 10 As 117/2024-74, dále „rozsudek NSS 2024“). Opřel se o východisko, že náklady spojené s provozem a údržbou vnitřního zařízení je nutné vykládat restriktivně. Smyslem Stanoviska je i ochrana konečných odběratelů. Té však není dosaženo, pokud by si žalobce mohl do oprávněných nákladů započítávat i různé náklady na opravy či zhodnocení své nemovitosti, neboť takové náklady nesouvisejí přímo s poskytováním elektrické energie prostřednictvím vnitřního zařízení. Výklad zvolený krajským soudem byl proto příliš extenzivní – oprava střechy nemovitosti ve vlastnictví žalobce se netýkala přímo provozu a údržby vnitřního zřízení. Elektrické zařízení není opravou střechy opravováno přímo nebo udržováno, jeho provoz se tím zajišťuje pouze zprostředkovaně. Nejvyšší správní soud se už otázkou dalších indicíí nasvědčujících tomu, že by žalobce podnikal, nezabýval.
16. Krajský soud pouze na okraj poznamenává, že žalobu obchodní společnosti proti nyní napadenému rozhodnutí (ve zbylém rozsahu) zamítl rozsudkem ze dne 28. 5. 2024, č. j. 29

A 27/2022-40, což aproboval Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. 4. 2025, č. j. 8 As 169/2024-52.

VII. Následná vyjádření účastníků

17. **Žalobce** připomenul, že mu nebyla uznána ani jedna položka nákladů souvisejících s opravou střechy o výměře 8 000 m² ve výši 1 521 395 Kč, pod níž se nachází řádově 20 rozvodů, rozvaděčů, kde také sídlí nejvíce nájemců žalobce. Oprava řešila zatékání do elektrických rozvodů – kabelů, rozvaděčů, trafostanice, jež byly zcela promočené. Tato oprava byla nezbytná a měl být proto ponechán prostor pro alespoň částečné zohlednění daného nákladu vzhledem k jeho významu pro údržbu a zachování elektrického zařízení. Žalobce dále připomíná, že se doposud soudy nevyjádřily k oprávněnosti kontrol žalovaného vůči žalobci jako osoby v analogickém postavení zákazníka dle § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona. Žalobce přitom odkázal na žalobu a komentářovou literaturu a setrval na stanovisku, že pronájem areálu vyžaduje správu a údržbu, servis pro nájemce. To však nemůže znamenat, že by vykonával soustavnou podnikatelskou činnost za účelem dosažení zisku. Žalobce také zopakoval své výhrady k neuznání dalších položek jako oprávněných nákladů, k naplnění skutkové podstaty přestupku a přiměřenosti pokuty.
18. **Žalovaný** odkázal na rozsudek NSS 2024 a setrval na názoru, že náklad na opravu střechy trafostanice nelze považovat za náklad vynaložený na údržbu nebo provoz odběrného elektrického zařízení. Ve zbytku žalovaný souhlasil s původním právním názorem krajského soudu, který ve věci shledal spáchání přestupku spočívajícího v neoprávněném podnikání žalobce bez příslušné licence v energetických odvětvích, resp. jeho úvahami k tomuto závěru nepochybně směřujícími.

VIII. Ústní jednání konané dne 9. 12. 2025

19. Ve věci proběhlo dne 9. 12. 2025 na žádost žalobce ústní jednání. Žádný z účastníků nepředložil důkazní návrhy ani soud neshledal potřebu nějaké důkazy provádět.
20. Žalovaný setrval na svém stanovisku. Žalobce taktéž setrval na svém stanovisku formulovaném v žalobě a navazujících vyjádřeních. Ani z rozsudku NSS 2024 podle něj nevyplývá, že by napadené rozhodnutí bylo zákonné.

IX. Hodnocení věci soudem

21. Krajský soud v předchozím řízení shledal splnění procesních podmínek řízení, které jsou předpokladem přípustnosti vydání meritorního rozhodnutí. Tento závěr účastníci nerozpороvali. Vázán právním názorem vyjádřeným v rozsudku NSS (§ 110 odst. 4 s. ř. s.) dospěl krajský soud tentokrát k závěru, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

IX. 1 Právní úprava

22. Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), stanoví ve znění účinném v době páchání přestupku:

§ 2 Vymezení pojmů

(2) Dále se pro tohoto zákona rozumí

a) v elektroenergetice

17. zákazníkem osoba, která nakupuje elektřinu pro své vlastní konečné užití v odběrném místě,

§ 3 Podnikání v energetických odvětvích

(1) Předmětem podnikání v energetických odvětvích je výroba elektřiny, přenos elektřiny, distribuce elektřiny a obchod s elektřinou, činnosti operátora trhu, výroba plynu, přeprava plynu, distribuce plynu, uskladňování plynu a obchod s plynem, výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie a zprostředkovatelská činnost v energetických odvětvích.

(3) Podnikat v energetických odvětvích na území České republiky mohou za podmínek stanovených tímto zákonem osoby pouze na základě licence udělené Energetickým regulačním úřadem. Licence se dále vyžaduje na výrobu elektřiny ve výrobnách elektřiny s instalovaným výkonem nad 10 kW určené pro vlastní spotřebu zákazníka, pokud je výrobná elektřiny propojena s přenosovou soustavou nebo s distribuční soustavou, nebo na výrobu elektřiny vyrobenou ve výrobnách elektřiny s instalovaným výkonem do 10 kW včetně, určené pro vlastní spotřebu zákazníka, pokud je ve stejném odběrném místě připojena jiná výrobná elektřiny držitele licence.

(4) Licence se nevyžaduje

- a) na obchod, výrobu, distribuci a uskladňování koksárenského plynu čistého, degazačního a generátorového plynu, biometanu, propanu, butanu a jejich směsí, pokud se nejedná o distribuci potrubními systémy, k nimž je připojeno více než 50 odběrných míst,
- b) na výrobu tepelné energie určené pro jeden objekt jednoho zákazníka,
- c) na využití elektřiny při provozování dobíjecí stanice podle zákona o pohonných hmotách.

§ 28 Zákazník

(1) Zákazník má právo

g) poskytovat a rozúčtovat jiné osobě elektřinu odebranou zákazníkem prostřednictvím vlastního nebo jím provozovaného odběrného elektrického zařízení o napětí do 52 kV včetně.

§ 91a Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba dopustí přestupku tím, že

a) podniká v energetických odvětvích bez licence nebo bez oprávnění k podnikání uznaného Energetickým regulačním úřadem podle § 7a nebo neoznámí Energetickému regulačnímu úřadu zánik oprávnění podle § 7a odst. 3.

23. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, stanoví:

§ 420

(1) Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.

24. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES stanoví:

Článek 2 Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

5. „distribucí“ přenos elektřiny distribuční soustavou vysokého, středního a nízkého napětí za účelem jejich dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných;

- 6. „provozovatelem distribuční soustavy“ fyzická nebo právnická osoba, která odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj distribuční soustavy v dané oblasti a případně její propojení s jinými soustavami a dále za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci elektřiny;
 - 7. „zákazníkem“ velkoobchodatel nebo konečný spotřebitel elektřiny;
 - 19. „dodávkou“ prodej, včetně dalšího prodeje, elektřiny zákazníkům.
25. Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (přepřpracované znění) stanoví:

Článek 2 Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „zákazníkem“ velkoobchodní zákazník nebo konečný zákazník odebírající elektřinu;
 - 12) „dodávkou“ prodej, včetně dalšího prodeje, elektřiny zákazníkům;
 - 28) „distribucí“ přenos elektřiny distribuční soustavou vysokého, středního a nízkého napětí za účelem jejích dodávek zákazníkům, který však nezahrnuje dodávky samotné;
 - 29) „provozovatelem distribuční soustavy“ fyzická nebo právnická osoba, která odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj distribuční soustavy v dané oblasti a případně její propojení s jinými soustavami a dále za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci elektřiny.
26. Otázky podnikání v energetických odvětvích blíže rozebírá Společné stanovisko Energetického regulačního úřadu a Státní energetické inspekce k ustanovení § 3 odst. 3 energetického zákona ze dne 21. 10. 2005. V relevantní pasáži mj. uvádí: *„Provoz a údržba tohoto vnitřního zařízení jsou spojeny s určitými náklady. Odběratel elektřiny je proto oprávněn smluvně uplatňovat na osobách, kterým poskytuje elektřinu úhradu podílu na těchto nákladech. Nárokováný podíl na úhradu těchto nákladů však nesmí být součástí rozúčtování nákladů na nákup elektřiny. Může být ale součástí smlouvy o poskytování elektřiny, případně předmětem samostatné smlouvy, nebo jako součást smlouvy o službách či nájmu.“*
27. Soud ověřil, že od období, v němž měl žalobce podle žalovaného neoprávněně podnikat (1. 6. 2018 – 31. 8. 2018) do období, kdy nyní o věci rozhoduje, nedošlo ke změně použitelné právní úpravy, již by byl nucen zohlednit ve světle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod. Žádný z účastníků ani námitku v tomto smyslu nevznsl.

IX. 2 Právní posouzení

- 28. Mezi účastníky řízení nejsou sporné skutkové okolnosti. Žalobce na základě smluvních ujednání odebírá elektřinu od obchodní společnosti a dále ji poskytuje koncovým odběratelům v rámci průmyslového areálu. Není přitom držitelem licence, jejímž předmětem by bylo podnikání v energetických odvětvích. Stěžejní námitkou a podstatou sporu mezi účastníky je otázka, zda tímto postupem žalobce vykonává podnikatelskou činnost vyžadující licenci. Zda je tedy naplněna skutková podstata přestupku ve smyslu § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona.
- 29. Východiskem pro posouzení naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku je, zda žalobce překračuje oprávnění zákazníka podle § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona, který taktéž právo poskytovat a rozúčtovat jiné osobě elektřinu prostřednictvím jím provozovaného odběrného elektrického zařízení. Žalobce tvrdí, že tak postupoval na

základě smluv dobrovolně uzavřených s desítkami koncových odběratelů. Žalovaný naopak z komplexnosti aktivit žalobce dovozuje, že s elektřinou obchodoval, resp. provozoval distribuční soustavu způsobem, který se neobešel bez licence. Soud si tedy musí nejdříve zodpovědět otázku, zda má žalovaný vůbec pravomoc hodnotit způsob rozúčtování nákladů za dodávku elektrické energie ze strany žalobce jeho odběratelům. Jestli je odpověď pozitivní, zda v projednávané věci žalobce překročil oprávnění zákazníka. Jestli je odpověď pozitivní, zda byla naplněna skutková podstata přestupku, ze kterého byl shledán vinným.

IX. 2 A Oprávnění žalovaného kontrolovat a hodnotit náklady účtované žalobcem

30. Ještě před posouzením hmotněprávních argumentů žalobce předesílá, že žalovaný není vůbec oprávněn provádět kontrolu jeho činnosti, založené na smluvním ujednání s odběrateli. K této otázce se již vyjadřoval zdejší soud v rozsudku KS 2024 (body 26-30) a rovněž ve výše zmíněném rozsudku týkajícím se obchodní společnosti (bod 23). Žalovaný se podle krajského soudu pohyboval v mezích působnosti a pravomocí založených § 17 a 18 energetického zákona. Rozsudek NSS 2024 tyto úvahy nezpochybnil a vyšel z nich, když přistoupil k následnému hodnocení závěrů krajského soudu (a žalovaného) ohledně uznatelnosti žalobcových nákladů. Nejvyšší správní soud pak tato východiska potvrdil výslovně v rozsudku ke kasační stížnosti obchodní společnosti (výše citovaný rozsudek č. j. 8 As 169/2024-52, body 21-22). V nynějším řízení proto nezbývá prostor pro nové otevírání otázky, zda je žalovaný oprávněn kontrolovat a hodnotit náklady účtované žalobcem.

IX. 2 B Opodstatněnost účtovaných nákladů

31. V dalším kroku se zdejší soud zabýval opodstatněností částek účtovaných žalobcem jako jeho oprávněných nákladů. Žalobce namítal, že žalovaný hodnotil jím účtované oprávněné náklady formalisticky a označil je za nesouvisející nebo související jen vzdáleně s provozem a údržbou odběrného zařízení. Rada v tomto ohledu korigovala prvostupňové rozhodnutí a žalobci uznala v souladu se zásadou *in dubio pro reo* jako oprávněné i náklady na revize rozvodů, rozvaděčů a dalších součástí elektrického vedení v areálu. Uzavřela, že žalobce prokazatelně vynaložil oprávněné náklady ve výši 260 201,98 Kč bez DPH a pokud požadoval úhradu částky 1 845 724,54 Kč bez DPH za dodanou elektřinu, nakoupenou v ceně 1 260 951,37, Kč neoprávněně tím navýšil cenu konečným odběratelům.
32. Ve svém předchozím rozsudku krajský soud upozornil, že standard, jímž žalovaný má poměřovat opodstatněnost oprávněných nákladů, je dle Stanoviska *spojení s provozem a údržbou vnitřního zařízení*. Uznal proto, že vazba na provoz a údržbu vnitřního zařízení byla u některých nákladů, zpochybněných žalovaným, vzdálená, a ztotožnil se proto s důvody pro jejich vyloučení či krácení (chladicí zařízení v budově Masokombinátu, většina mzdových nákladů, oprávněné náklady obchodní společnosti, náklady na administrativu, právní služby). V případě opravy střechy však krajský soud považoval tuto vazbu za zjevnou včetně navazujících nákladů (uložení odpadu ze střechy na skládce, práce autojeřábu, dřevěné hranoly pro opravu, izolace střechy).
33. Na rozdíl od krajského soudu dospěl Nejvyšší správní soud (stejně jako žalovaný) k závěru, že prostředky vynaložené na opravu střechy nejsou uznatelné jako oprávněné náklady dodavatele. Týkají se totiž nemovitosti, nikoliv vnitřního elektrického zařízení. Navíc ve smlouvě o vyúčtování oprávněných nákladů, uzavřené mezi žalobcem a konečnými odběrateli (bod 2 výše), nebylo možné tento náklad podřadit pod položku „podíl na nákladech údržby kabelových tras“, uváděnou žalobcem.

34. Tímto právním názorem je zdejší soud vázán. Krajský soud tedy shodně s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu uzavírá, že náklady na opravy střechy nejsou uznatelné. S tím souvisí i skutečnost, byť to Nejvyšší správní soud nevyjádřil explicitně, že závěr o nemožnosti označit náklady vynaložené na opravu střechy za oprávněné náklady logicky dopadá i na výše zmíněné navazující náklady na opravu střechy (uložení odpadu ze střechy na skládce, práce autojeřábu, dřevěné hranoly pro opravu, izolace střechy). Je označil zdejší soud v bodu 34 (zrušeného) rozsudku KS 2024 za oprávněné spolu s opravou střechy.
35. Žalobce dále uvádí, že krajský soud zatím neposuzoval náklady neuznané žalovaným, a to kryt zavírání vrat nad trafostanicemi (1 800 Kč) a servis výtahů (4 800 Kč). Zdejší soud připomíná, že k nákladu vynaloženému na servis výtahů se již vyjadřoval (rozsudek KS 2024, bod 34). V případě krytu zavírání vrat se soud ztotožňuje s hodnocením prvostupňového rozhodnutí (str. 11) i Rady (str. 18), tedy že kryt zavírání vrat nesouvisí s údržbou a provozem odběrného zařízení. I podle rozsudku NSS 2024 je nutno podřazení konkrétních nákladů pod oprávněné náklady ve smyslu energetického zákona a Stanoviska vykládat restriktivně, aby nebyl překročen smysl zákonné úpravy. Z toho krajský soud vycházel a tomu také odpovídá výklad správních orgánů.
36. Žalobce rovněž usiluje o to, aby se soud vrátil ke svému dřívějšímu hodnocení ostatních nákladů, k nimž se již vyjadřoval v rozsudku KS 2024. K tomu však již nyní nevidí krajský soud důvod, Nejvyšší správní soud tyto závěry nezpochybnil. Ve svém předchozím rozsudku krajský soud konstatoval, že vazba na provoz a údržbu vnitřního zařízení je u těchto nákladů vzdálená, proto se ztotožňuje s důvody žalovaného vyjádřené v prvostupňovém rozhodnutí i rozhodnutí Rady, pro něž byly vyloučeny a kráceny.

IX. 2 C Postavení žalobce

37. Celou žalobou se prolíná námitka žalobce, že nemůže být zároveň žalovaným vnímán v postavení zákazníka a zároveň podnikatele. Jeho činnost znaky podnikání nenaplnuje, nevykonává ji podnikatelským způsobem. Jeho podnikání spočívá v jiných činnostech. Při ústním jednání žalobce upozornil, že soud v tomto ohledu nastavuje precedent do budoucna.
38. V prvostupňovém rozhodnutí skutečně vyšel správní orgán z úvahy, že žalobce poskytoval a rozúčtoval dalším konečným odběratelům elektřinu, byl tedy osobou poskytující elektřinu s právy srovnatelnými se zákazníkem podle energetického zákona. Zákazník může podle § 28 odst. 1 písm. g) energetického zákona poskytovat a rozúčtovávat odebranou elektřinu prostřednictvím vlastního elektrického zařízení i jiné osobě. Do této míry se prvostupňové hodnocení blíží hodnocení žalobce, který se označuje za účastníka trhu s elektřinou v postavení analogickém postavení zákazníka.
39. Prvostupňový správní orgán však postupoval ve své úvaze dále a zkoumal jednání žalobce ve světle požadavku hrazení vzniklých nákladů od konečných odběratelů. Prvostupňové rozhodnutí akcentovalo dosažení zisku, když si žalovaný účtoval i neoprávněné náklady, aniž by disponoval adekvátní licencí pro podnikání v energetických odvětvích. Podle § 3 odst. 3 energetického zákona mohou podnikat v energetických odvětvích na území České republiky osoby pouze na základě licence, tou ale žalobce nedisponoval.
40. Pro rozhodnutí Rady již nebyla tolik podstatná otázka obohacení žalobce. Klíčový byl fakt, že jako zákazník (bez licence) nebyl žalobce oprávněn požadovat po konečných odběratelích úhradu nákladů nesouvisejících s dodávkou komodity a provozem / údržbou odběrného zařízení. Zatímco prvostupňové rozhodnutí chápalo ještě činnost žalobce jako

podnikajícího v odvětví obchodu s elektřinou, rozhodnutí Rady posunulo hodnocení činnosti žalobce jako alternativně podnikajícího v odvětví distribuce elektřiny. Způsob, jakým tuto činnost žalobce vykonával, však v obou případech vyžadoval licenci dle § 3 odst. 3 energetického zákona.

41. Žalobce v žalobě (bez bližšího osvětlení) trvá na tom, že znaky distribuce nenaplnňuje. Krajský soud se však z více důvodů přiklání k opačnému hodnocení žalovaného, čili že žalobce v daném areálu prováděl poměrně rozsáhlou a komplexní činnost zahrnující dodávku a distribuci elektřiny. Náklady, které žalobce zahrnoval do ceny dodávky elektřiny z věcného hlediska souvisely především s technickou dopravou elektřiny skrze zařízení, které odpovídá charakteru distribuční soustavy, tyto náklady byly ale zahrnovány do ceny dodávky, tj. v podstatě navyšovaly cenu za dodávanou komoditu.
42. Také sám žalobce v rozkladu uvádí, že přímo spravuje větší část uvedené distribuční soustavy. Smlouvy, které uzavíral s koncovými odběrateli, se výslovně nazývají „o vyúčtování oprávněných nákladů dodavatele spojených s dodávkou, údržbou a provozem zařízení na distribuci elektrické energie“. Tyto smlouvy obsahují ujednání ohledně dodacích a technických podmínek dodávek elektrické energie a o provozu zařízení na distribuci elektrické energie.
43. Distribuci elektřiny žalovaný v napadeném rozhodnutí vymezil právě jako dopravu elektřiny distribuční soustavou a rozvoj této soustavy, tj. provozování technické infrastruktury a zajišťování dopravy elektřiny touto infrastrukturou. Toto vymezení odpovídá i definici distribuce obsažené v čl. 2 odst. 5 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a čl. 2 odst. 28 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (přpracované znění).
44. Rozdílu mezi postavením zákazníka a provozovatele distribuční soustavy a taktéž mezi dodávkou a distribucí se věnoval i Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku z 28. 11. 2024 ve věci C-293/23 ve věci ENGIE Deutschland (dále „věc ENGIE“). Dospěl k závěru, že z definice uvedené v čl. 2 bodu 29 směrnice 2019/944 jasně vyplývá, že podnik, který provozuje energetické zařízení, které slouží k přenosu elektřiny vysokého, středního nebo nízkého napětí za účelem jejího dodání velkoobchodním nebo konečným zákazníkům, spadá pod pojem „provozovatel distribuční soustavy“. Pro Soudní dvůr tedy nebyla rozhodná otázka dosahování zisku, rozlišujícím kritériem byl přenos (doprava) a napětí distribuční soustavy. Dodatečná kritéria stanovená vnitrostátním právem nejsou přípustná (body 61, 62, 67, 68 rozsudku). Odlišně lze nahlížet pouze na subjekty vymezené čl. 16 a 38 dané směrnice (bod 69 rozsudku).
45. Krajský soud je přesvědčen, že tento výklad je přenositelný i do podmínek projednávané věci a podporuje náhled žalovaného. Soudní dvůr řešil případ, kdy obchodní společnost ENGIE provozovala elektrické zařízení pro dodávku energie, jehož prostřednictvím dodávala elektřinu na smluvním základě konečným spotřebitelům (bytovým domům), přičemž náklady na provoz tohoto zařízení nesli spotřebitelé. Podle německé úpravy (Energiewirtschaftsgesetz) tato společnost nespádala pod pojem „provozovatel distribuční soustavy elektřiny“. Soudní dvůr však uzavřel, že definice obsažené v dané směrnici musí být vykládány autonomním a jednotným způsobem v celé Unii a že takto vymezená společnost je podřaditelná pod definici provozovatele distribuční soustavy. Zdejší soud je

dále toho názoru, že stejně jako v případě společnosti ENGIE se ani na žalobce nevztahují výjimky z čl. 16 a 38 dané směrnice, neboť nenaplňuje podmínky občanského energetického společenství ani uzavřené distribuční soustavy. Nejsou pro to dané podmínky vnitrostátním právem ani zvláštními technickými či bezpečnostními důvody integrace provozu.

46. Zdejší soud si je vědom toho, že na projednávanou věc časově dopadá dřívější směrnice 2009/72, na niž také § 1 energetického zákona ve znění roku 2018 odkazoval. V této souvislosti rozsudek ve věci ENGIE připomíná, že novější směrnice výslovně přebírá definice pojmů distribuce a provozovatel distribuční soustavy obsažených v dřívější směrnici (bod 80 rozsudku). Závěry tohoto rozsudku jsou proto přenositelné i na dobu platnosti směrnice 2009/72.
47. Na jednání žalobce je tedy nutno nahlížet jako na provozování distribuční soustavy, k čemuž správně dospěl v napadeném rozhodnutí i žalovaný. Rozhodnutí Rady je přitom vůči žalobci vstřícnější oproti rozhodnutí prvostupňovému ve dvou ohledech. Jednak moderací pokuty (níže), jednak rozšířením možností, jak žalobce může legálně kompenzovat vzniklé (neuznatelné) náklady, resp. dosáhnout zisku. Podle rozhodnutí Rady může žalobce postupovat na základě licence na obchod s elektřinou. Navíc ale také na základě licence na distribuci elektřiny (doprava rozvodným zařízením). V případě subjektu poskytujícího elektřinu vlastním odběrným zařízením jsou tyto dvě činnosti na sobě úzce závislé, může tedy disponovat oběma licencemi zároveň. Energetický zákon pak v § 19a odst. 7 upřesňuje možnosti, jakými může držitel licence žádat o stanovení povolených výnosů nebo proměnných nákladů.
48. Nesporné je, že žalobce nedisponoval ani jednou z těchto licencí. Tím se vyhnul povinností, které na provozovatele distribuční soustavy klade vnitrostátní i unijní právo. Námitku žalobce, že nenaplňoval podmínky distribuce a že mohl postupovat v rámci oprávnění zákazníka, soud odmítá.

IX. 2 D Odpovědnost za přestupek a výše sankce

49. Nyní soud může přistoupit k závěrečnému okruhu problémů, zda tedy mohl žalovaný shledat žalobce přestupkově odpovědným. Žalovaný k tou předeseílá, že udělovaná licence podle energetického zákona je veřejným subjektivním oprávněním k výkonu činnosti, která takové licenci podléhá. Napadené rozhodnutí připouští, že doktrinárně není vyjasněno, zda je nutno vyžadovat držení licence pouze v případě výkonu určité činnosti podnikatelským způsobem, či je vyžadováno vždy bez ohledu na podnikatelský způsob těchto činností. Žalovaný však vycházel z jazykového výkladu § 3 odst. 1 a odst. 3 energetického zákona, který vede k závěru, že by se mělo jednat o činnosti prováděné podnikatelským způsobem. S tímto výkladem krajský soud souhlasí. Zákonodárce může jistě de lege ferenda zvažovat, zda postihovat i prostý výkon příslušné činnosti bez licence, současné znění skutkové podstaty přestupku dle § 91a odst. 1 písm. a) energetického zákona však ve světle zásady předvídatelnosti správního trestání takovýto výklad neumožňuje.
50. Žalobce k tomu tvrdil, že se podnikatelské činnosti v energetice se nevěnoval, nenaplňoval podmínky § 420 občanského zákoníku. Podle nich mj. platí, že tato činnost má být vykonávána za účelem dosažení zisku. Takový záměr on nikdy neměl a podnikatelsky je navíc v daném kontextu a rozsahu nesmyslný. Šlo mu pouze o zabezpečení dodávky energie odběratelům, což ani nebylo výdělečné. I kdyby náhodou nějakého zisku dosáhl, tak to na konstatování podnikatelské činnosti nestačí.

51. Tuto námitku již žalobce uplatnil ve svém rozkladu a podle soudu se s ní žalovaný adekvátně vypořádal. Žalobce totiž podle správního spisu zjevně vykonával komplexní činnost distribuce elektřiny, resp. obchodu s ní pro jiné účastníky trhu. Využíval k tomu řady zaměstnanců včetně externí společnosti zajišťující související administrativu. Tuto činnost prováděl soustavně, nikoliv namátkově, ojediněle či nahodile. Sám žalobce nepopírá, že v daném areálu funguje dlouhodobě, jako oprávněné náklady si účtoval (a ostatně mu je i dílčím způsobem jako oprávněné žalovaný uznal) výdaje za četné faktury přesahující toto tříměsíční kontrolované období.
52. Samotná skutečnost, že jako primární podnikatelskou činnost označuje žalobce správu areálu a zajišťování prostorů pro podnikání jiným subjektům, ještě nevylučuje jeho související podnikání na poli energetiky. Žalobce tak činil na vlastní účet a odpovědnost se záměrem dosáhnout zisku, což vyplývá ze smluv o přeúčtování dodané elektrické energie a o vyúčtování oprávněných nákladů. Žalobce je současně osobou zapsanou v živnostenském rejstříku. Po svých odběratelích pak předem smluvně požadoval paušální částku za náklady, aniž by měly oporu ve skutečně vynaložených výdajích nebo umožňovaly započítat případný přeplatek. To se také projevilo fakticky, neboť správní orgány dospěly k závěru, že žalobce v daném období dosáhl zisku ve výši 324 571,19 Kč bez DPH, který vycházel z neoprávněně navýšené ceny za dodávku komodity.
53. Co se týče materiální stránky přestupku, žalobce uvádí, že dodávka elektřiny stejně jako nájemní vztah vznikl dohodou stran. Chybí zde i společenská škodlivost, neboť (i kdyby žalobce dosáhl zisku) se to dělo na svobodném smluvním základě, s omezeným počtem odběratelů v souvislosti s odběrným zařízením ve vlastnictví žalobce. Tento postup odporuje dobrým mravům (žalovaný reagoval na „udání“), je přepjatě formalistický (nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 50/03) a fakticky žalobci omezuje jeho vlastnické právo spočívající v užívání nemovitosti. Dle žalobce je pak rozporná se zákonem i uložená pokuta. Jednak nelze tvrzený přestupek považovat za velmi závažný, reálný důvod nemá ani hodnocení počtu odběrných míst jako přitěžující okolnost. Co do zohlednění majetkových poměrů, je závěr správních orgánů minimálně zavádějící, neboť rozhodující není stav peněžních prostředků na účtu k datu 31. 12. 2020, ale výsledek hospodaření, který činil 223 000 Kč, čili pokuta je zjevně majetkovým poměrům nepřiměřená.
54. Podle soudu žalovaný adekvátně odůvodnil naplnění materiální stránky přestupku včetně škodlivosti, nepostupoval přitom přepjatě formalisticky. Dodávky elektřiny jsou oblastí státem přísně regulovanou, slouží k zajištění životních potřeb a výkonu podnikatelské činnosti. Koneční odběratelé žalobce mají omezenou možnost přesunu svého místa podnikání. Klíčovým principem směrnice 2009/72 je jsou práva spotřebitele a transparentnost (bod 51 odůvodnění směrnice). Energetický zákon klade na držitele licence zvýšené požadavky co do zajištění spolehlivé a trvale bezpečné dodávky energie, zamezení ohrožení života a zdraví osob, majetku či zájmu na životním prostředí; směřují také k ochraně hospodářské soutěže (§ 11 odst. 1 energetického zákona). Provozování distribuční soustavy podnikatelským způsobem bez licence představuje obcházení těchto výchozích zásad a povinností. Smluvním ujednáním s odběrateli se nemůže žalobce z těchto veřejnoprávních povinností vyvázat.
55. Vyžadování licence k provozování distribuční soustavy jistě klade na provozovatele nároky, omezující jeho právo podnikat ve smyslu čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Jak však vyplývá z textu výše, toto omezení je legitimní, neboť směřuje k ochraně

transparentnosti trhu, spotřebitelů a hospodářské soutěže. Energetický zákon přitom dává držiteli licence možnosti, jak kompenzovat vynaložené náklady.

56. Co se týče ukládání pokut za přestupky, soud předesílá, že tento postup podléhá volnému správnímu uvážení (diskrečnímu právu správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některá z více možných řešení, která zákon dovoluje. Na rozdíl od posuzování otázek zákonnosti, jimiž se soud musí při posuzování správní věci k žalobní námitce zabývat, je oblast správní diskrece soudní kontrole prakticky uzavřena. Podrobit volné správní uvážení soudnímu přezkoumání lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení anebo správní orgán volné uvážení zneužil (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000-62, či rozsudek ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 Afs 77/2012-46). Role správního soudu při přezkumu uložené pokuty je do značné míry limitována. Ukládání pokut za správní delikty má vycházet z komplexního vyhodnocení různých skutkových i právních aspektů konkrétního a individualizovaného jednání pachatele přestupku. Takové vyhodnocení musí být založeno na dostatečně zjištěném skutkovém stavu. Správní orgán se musí pohybovat v zákonných mezích, vzít v úvahu zákonná hlediska pro určení výše pokuty a zohlednit všechny podstatné okolnosti (např. povahu jednání a jeho následky či poměry pachatele) v jejich vzájemné souvislosti, tak, aby pokuta byla přiměřená přestupku. Soudní přezkum ukládání pokut se soustředí na to, zda správní orgán dostal těmito požadavkům. Správní soud nemá pravomoc vstupovat do role správního orgánu a vyhodnocení věci správním orgánem nahrazovat uvážením soudcovským, tedy například sám rozhodovat, jaká sankce (co do druhu a výše) by měla být uložena (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2005, č. j. 1 As 30/2004-82, ze dne 19. 12. 2013, č. j. 2 As 130/2012-20, č. 2992/2014 Sb. NSS, nebo ze dne 2. 6. 2022, č. j. 2 As 38/2022-45).
57. Soud je přesvědčen, že rozhodnutí správních orgánů z těchto mantinelů nevybočila. Prvostupňový správní orgán podrobně vysvětlil své úvahy na str. 25-27 svého rozhodnutí. Při ukládání správního trestu posuzoval význam a rozsah následku, délku doby, po kterou trvalo protiprávní jednání, opakovanost porušování zákona, osobu pachatele přestupku, jeho majetkové poměry. Rada nakonec přistoupila k moderaci pokuty, neboť shledala jeden náklad oprávněným a také nebylo nutné ukládat pokutu toliko podle majetkového prospěchu. Snížila tedy pokutu uloženou ve výši 531 000 Kč na částku ve výši 300 000 Kč. Adekvátně přitom zohlednila správní poplatek v řízení o udělení licence a částku, kterou žalobce neoprávněně získal od konečných odběratelů v ceně za dodanou elektrickou energii. I tyto námitky soud jako nedůvodné zamítl.

X. Závěr a náklady řízení

58. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
59. Výrok o nákladech řízení je dán § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, soud mu proto nepřiznal náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí

být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 9. prosince 2025

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu